

Stanovisko legislativního odboru k možnému porušení zákona č. 231/2001 Sb., o
provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, členem Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání
Danielem Köpplem

Místopředsedkyně Poslanecké sněmovny PhDr. Olga Richterová, Ph.D. požádala legislativní odbor o stanovisko, zda Daniel Köppl jako člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání neporušil svým vystoupením v přímém přenosu České televize dne 14. ledna 2023 výše uvedený zákon a zda jeho jednání ve volební kampani bylo v souladu s tímto zákonem.

Podle veřejně dostupných záznamů z uvedeného televizního vysílání vystoupil jmenovaný uvedeného dne bezprostředně po ukončení hlasování v prvním kole volby prezidenta republiky s tím, že vystupoval jako člen marketingového týmu kandidáta na funkci prezidenta republiky Andreje Babiše. V průběhu rozhovoru jmenovaný odpovídal na dotazy moderátorů a uváděl některé skutečnosti z průběhu předvolební kampaně uvedeného uchazeče o funkci prezidenta. Z veřejně přístupných materiálů na internetu lze současně dohledat, že jmenovaný se aktivně účastnil volební kampaně Andreje Babiše.

Výše citovaný zákon stanovuje pro členy Rady přísná kritéria pro jejich zvolení a pro jejich činnost v Radě. Členové Rady musí vystupovat na veřejnosti důstojně, musí být nestranní a nezávislí, nesmí zpochybňovat nezávislost nebo nestrannost Rady. Členové Rady nesmějí zastávat funkce v politických stranách nebo hnutích a vystupovat v jejich prospěch. Pokud vykonávají vedle své funkce výdělečnou činnost, jsou povinni činit tak způsobem, který neohrozí řádný výkon funkce člena Rady. Členové Rady smějí vykonávat vědeckou, pedagogickou, literární, publicistickou a uměleckou činnost, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Rady (v podrobnostech viz 7. cit. zákona).

Členy Rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna. Poslanecká sněmovna může člena Rady odvolat z funkce, dopustí-li se takového jednání, které narušuje jeho důstojnost, nestrannost nebo nezávislost, anebo které zpochybňuje nezávislost nebo nestrannost Rady (viz S 7 odst. 7 cit. zákona).

Danou věc jsme posuzovali především ze dvou hledisek. Za prvé z hlediska, zda veřejná podpora ze strany jmenovaného kandidátovi na funkci prezidenta republiky je v souladu s citovaným zákonem. Za druhé z hlediska, zda jmenovaný svým jednáním vystupoval ve prospěch politického hnutí ANO 2011.

Pokud jde o první hledisko, je zcela nepochybné, že jmenovaný veřejně podporoval prezidentského kandidáta. Tuto skutečnost lze jednoznačně dovodit z výše uvedeného přímého přenosu v České televizi, jakož i z mítinků prezidentského kandidáta, kterých se jmenovaný zúčastnil. V této souvislosti vzniká otázka, zda uvedené jednání jmenovaného bylo v souladu s citovaným zákonem, neboť prezidentský kandidát vyjadřuje určité politické názory a v případě jmenovaného jako člena Rady mohou vznikat důvodně pochybnosti o jeho nestrannosti a nezávislosti, Posouzení a rozhodnutí, zda jmenovaný popsáním jednáním porušil výše cílované ustanovení zákona o nestrannosti a nezávislosti člena Rady a o zákazu vystupovat ve prospěch politických stran a hnutí, náleží Poslanecké sněmovně.

Pokud jde o druhé hledisko, mohou existovat zcela protichůdné názory, zda jmenovaný svým jednáním vystupoval ve prospěch politického hnutí ANO 2011. V této souvislosti je třeba vzít podle našeho názoru zejména v úvahu, že uchazeč o funkci prezidenta republiky Andrej Babiš nekandidoval jako nezávislý na základě podpisů občanů, ale jako uchazeč nominovaný politickým hnutím ANO 2011. Jestliže vystupoval jmenovaný jako člen marketingového týmu Andreje Babiše přímo ve volebním štábu Andreje Babiše v sídle politického hnutí ANO 2011 a účastnil se předvolebních mítinků prezidentského kandidáta, lze důvodně usuzovat, že výše popsaným jednáním vystupoval veřejně nejen ve prospěch Andreje Babiše, ale fakticky i ve prospěch politického hnutí ANO 2011. Pokud by byl zastáván opačný názor, měl by jeho zastávce především doložit, že jmenovaný žádným způsobem přímo ani nepřímo nevystupoval ve prospěch politického hnutí ANO 2011, že na mítincích, kterých se zúčastnil, nebylo používáno logo tohoto politického hnutí, že na těchto mítincích nebyly rozdávány propagační materiály tohoto hnutí, že jmenovaný nedostal od tohoto hnutí žádnou finanční odměnu za poskytnuté služby, že není poradcem nebo asistentem některého místopředsedy politického hnutí ANO 2011 apod.

Výše popsané jednání jmenovaného by měl podle našeho názoru nejprve posoudit na svém jednání volební výbor Poslanecké sněmovny a doporučit Sněmovně, jak v této věci postupovat. Posouzení a rozhodnutí by poté náleželo celé Poslanecké sněmovně. Jestliže by Sněmovna přijala usnesení o odvolání jmenovaného z Rady, musela by toto usnesení řádně odůvodnit (viz 7 odst. 8 cit. zákona). Předsedkyně Poslanecké sněmovny by rovněž musela splnit povinnosti, které jí zmíněné ustanovení ukládá. Návrh na projednání této věci v Poslanecké sněmovně může předložit volební výbor nebo kterýkoliv poslanec.

Závěrem uvádíme, že toto stanovisko vyjadřuje pouze náš právní názor na posouzení dané věci s tím, že našemu odboru nepřísluší podávat závazné výklady právních předpisů. Takový výklad právních předpisů může podat pouze soud při projednávání konkrétního návrhu.